

всіх видах занять може створити умови, які викликають у студента жваву зацікавленість мовою, необхідність активно мислити.

Існує багато видів СРС, серед яких на особливу увагу заслуговує метод ситуаційного навчання або «кейс-метод» (від англ. «case-study»). Це навчальний метод, застосування якого передбачає осмислення студентами реальної життєвої ситуації. Опис цієї ситуації одночасно відображає не тільки певну практичну проблему, але й аналізує визначний комплекс знань, який необхідно засвоїти для її вирішення. Кейс-метод розглядається у трьох аспектах. По-перше, як специфічний метод навчання, що застосовується для вирішення властивих йому освітніх завдань. По-друге, як спосіб мислення викладача, його особлива парадигма, що дозволяє по-іншому думати і діяти, оновити свій творчий потенціал. По-третє, як сфера творчої діяльності, пов'язана зі створенням ситуаційних вправ.

У цього метода є багато переваг у порівнянні з традиційними методами навчання. Ось деякі з них: 1) перехід від засвоєння студентами інформації до формування якостей, необхідних для творчої діяльності, наслідком чого є формування творчо мислячої особистості, що володіє здатністю саморозвиватися; 2) зміна місця і ролі викладача і студентів у навчально-виховному процесі, внаслідок чого викладач ініціює навчання, спонукає перетворення студентів в його активних суб'єктів, а студенти в свою чергу не тільки сприймають і засвоюють знання, але й активно їх генерують; 3) контроль знань та формування практичних навичок органічно включений в процес навчання. По суті справи метод ситуаційного навчання зараз формує прогресивну парадигму викладацької діяльності, що вирізняється вищим рівнем ефективності і відповідає вимогам часу.

*Н. М. Демченко, асист.,
кафедра цивільного та трудового права*

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ ЯК СПОСІБ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТА В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Ефективність та якість освіти залежить від поєднання різних форм навчання. Із приєднанням України до Болонського процесу все більшого поширення набуває індивідуально-консультативна робота студента і викладача. Дане питання є дуже актуальним через те, що великий обсяг матеріалу при вивченні тієї чи іншої

дисципліни виноситься на самостійне вивчення студента, а індивідуально-консультативна робота допомагає підвищити рівень підготовки студентів та розвиває їхні індивідуальні здібності.

Проте в Україні лише на початку XXI століття на передній план у системі освіти вийшло завдання розвитку саме особистісних якостей суб'єктів навчального процесу (учнів, студентів, учителів і викладачів вищої школи). Таке звернення освіти до особистості було зумовлено глобальними процесами, які відбувалися у суспільстві — гуманізація та демократизація особистості, криза в економіці, енергетиці, екології, загострення соціальних та національних конфліктів, соціальні потреби науково-технічного прогресу.

Варто зазначити, що індивідуалізація навчання спрямовується не лише на засвоєння системи знань та вмінь, а й на розвиток і саморозвиток особистості студента і викладача. Індивідуальна форма навчання характеризується високим рівнем самостійності та можливостями регулювання темпів діяльності студентів. Успіх і ефективність цієї форми визначається добром диференційованих знань, завдань, систематичним контролем і наданням вчасної допомоги.

Характерними особливостями індивідуального навчання є те, що студент працює в індивідуальному темпі, тобто в зручний для нього час; одержує індивідуальну допомогу в разі виникнення труднощів (що є дуже важливим при детальному засвоєнні найскладнішого матеріалу), самореалізується як особистість (що є дуже важливим у подальшому становленні їх як провідних фахівців-юристів).

Індивідуально-консультативна робота значно підвищує ефективність навчання, виховання і розвитку студентів, вона дозволяє щонайповніше врахувати і використовувати індивідуальні особливості кожного студента, визначити перспективи подальшого розумового розвитку особистості та знайти засоби, які компенсували б вади.

Для ефективності такого навчання студент повинен бути налаштованим на конструктивний діалог із викладачем, готовим відстоювати свій погляд та надавати аргументовані докази, вміти аналізувати та робити самостійні висновки.

Досягнення поставлених цілей неможливе за умови пасивності студентів як учасників навчально-виховного процесу. При використанні індивідуально-консультативної роботи величезну роль відіграє свідомо самостійна діяльність студента, основою якої виступають їхні рішення. Проблема може полягати в тому, які саме

види активної діяльності студента найбільше сприяють його розвитку. Однозначної відповіді на це запитання не існує, оскільки в кожному окремому випадку результат впливу на розвиток того чи іншого студента залежить від ступеня його активного творчого стану та внутрішньої позиції.

Наступною проблемою при організації індивідуально-консультативної роботи можна виділити неефективне використання часу — при масових потоках студентів консультації стають неефективними, а на початку семестру студенти працюють неактивно.

Отже, для ефективного використання індивідуально-консультативної роботи необхідно активізувати студентів працювати протягом всього семестру, а не тільки у його кінці, та стимулювати інтерес студентів до предмету, який вивчається.

Завданням викладача є сприяння систематичності, закріпленню та розширенню теоретичних і практичних знань студента та правильному застосуванню їх при вирішенні конкретних наукових завдань, а також розвиток у студента навичок та оволодіння методикою наукових досліджень.

Н. М. Демченко, асист.,
кафедра правового регулювання економіки

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Гуманістична концепція освіти в Україні є складовою реформування всієї системи освіти взагалі та вищої зокрема. Вона передбачає переорієнтацію процесу навчання з інформативної форми на форму розвитку особистості людини, на індивідуально-диференційований, особистісно-орієнтований підхід до навчання.

Система контролю знань, навичок і вмінь має будуватися на єдиних об'єктивних критеріях, бути простою і зручною і водночас визначати стан якості підготовки певного контингенту студентів не тільки щодо наявності предметних знань і вмінь, а й сформованості загальних і специфічних розумових дій, прийомів розумової діяльності й тих прийомів навчальної роботи, без яких програма навчання не може бути реалізована.

Визначення рівня навчальних досягнень студентів набуває особливої уваги у зв'язку з тим, що навчальна діяльність має да-